

SISSEL BLYSTAD

Ferdig fra Bergens Kunsthåndverksskole i 1970 begynte Sissel Blystad å veve tepper med striper. Det var så forsiktig at det virket meget dristig. Å veve tepper hvis komposisjon besto av vannrette bånd i blå, røde, gule, lilla, grønne, rosa farger, hva kunne det bety? Selvfølgelig har stripete, vevde tepper en referanse til andre tradisjoner, den norske og den folkelige, særlig på Vestlandet. Men dette var noe annet. Selv om redskapet var flatvev, dreide det seg om bilder: Rom, horisonter, hjemme innenfor vår egen tids kunstkonsept.

Fem års fordypelse i de små variasjoners muligheter er å skape sin egen tradisjon. For dem som kan se det, rommer slik stedighet en provokasjon. Selv om det neppe var tanken å provosere, får Sissel Blystads minimalistiske prosjekt betydning ved at det slutter seg til Bergenskunstens store fornyelse og opptur. Etter Gruppe 66 for tredve år siden, vokste den til bølge i syttiårene. Finnegårdskretsen, gruppen Lyn, Galleri 1, Vestlandets Kunstakademi, Kunstnersentret, og de fri tekstilere ble mottatt som en sammenhengende rekke provokasjoner av det etablerte kunstliv. For blant meget annet var dette også tiden for tekstilkunstens frigjøring som billeduttrykk. Ved sine utfordringer etablerte på annen side Bergen seg som et alternativt sentrum i norsk kunst, og tekstilkunstnerne herfra ble snart oppfattet som en egen bergensgruppe.

Etter de fem horisontale år blir Sissel Blystads striper skrå, og nå skjer det mye ganske fort. En periode med figurative innslag gikk lynsnart - cirka fem tepper - og noen få med dotter (men ingen med tufser og taug). Så står kursen ut i fritt farvann, hvor de vevde sikksakk-motivene begynner sine egne, etter hvert dramatiske bevegelser. Yppig kolorerte lynnedslag, både i enkle og mer organisk vridde mønstre, inntil et nytt motiv oppstår: Krøllen. Den tar skikkelse både av krusedull og organiske former, med en strukturert forvirring som resultat. Det må ha vært en påkjønning for kunstneren å gjennomgå, og reaksjonen lar ikke vente på seg: Orden gjenopprettes. Nå inntreffer de korte, huggende diagonaler og skråstilte ruters epoke som ble av to års varighet (1990-1992).

På oppløpsiden mot utstillingen i Bergens Kunstforening høsten 1996 kommer en serie komposisjoner preget av et stort og sammensatt grep - på et underliggende stormasket rutenett kan de enkelte feltene være variasjoner over samme grunnmotiv ("Minner", 1992, "Fjord" 1993, "Energi" 1994). Men alt for seks-åtte år siden vevde Sissel Blystad komposisjoner med fri former innenfor en stor komposisjonell struktur hvor fargene bidro til et dypere billedrom ("April" 1988, tilhører. V.K., "Lite landskap" 1990). De følges opp i "Sommer" (1995) og i

komposisjoner som i skrivende stund ennå er på veien fra utkast på papir og dataskjerm til uttegnet kartong. De skal bli spennende å se på veggen i september!

Det ligger i billedvevingens egenart at den setter grenser for å improvisere eller endre opplegget etter at renningen er strukket og kartongen satt opp, - i alle fall når veven er skåret ned. Det betyr at arbeidets gang blir målbevisst. Når utkastet er ferdig er det bare de små nyanser som gir valgmuligheter, selv om fargekjelen står og putrer; den irrasjonelle faktor blir avklart alt i de tidlige stadier av prosessen. I alle fall slik Sissel Blystad arbeider. Siden prosessen gir så fåtallige produksjonsnummer frister den også til oversiktlig beskrivelse.

Alle disse faktorene: Orden, plan, klarhet, enkle motiver, gjentakelser, variasjoner, skulle peke i retning av at teppene hennes blir ornamentale, slik enkelte kritikere faktisk har vært inne på: At de i de store formater blir en form for monumental dekor. For egen del ser jeg vesentlig mer i dem; selv i de komposisjonene som er bygget på repetisjoner av små grunnmotiver formidles det en bakenforliggende opplevelse, en landskapshorisont, et rom, eller på det indre plan: en tilstand eller stemning, kanskje signaler om spenning, uro, sinnsbevegelse, eller uttrykk for stor glede, moro, fest! Teppet er et bilde *av noe* —kanhende vakkert, men altfor aktivt til bare å være pent. Sissel Blystads tepper er levende, de forstyrrer fortsatt.

Peter Anker